דלי ליפתא. הגביה המחצלת שהיה יושב עליה: **ואמר ליה לשלוחא.** לחזל לביתיה: **מזי מאי איכא.** רלה כמה עושר יש לי. שנעשה לו נס ונתמלא כל אותו מקום זהובים: **ואיתנסיבא ליה כסיפוא.** נימות החוברת: **הוה גנו בי תיבנא.** היו יושבים בין התבן שלא היו להם כרים וכסתות: **קא מנקיט ליה מיבנא מן מזייה.** היה מלקט התבן משערו: **אי הוי לי רמינא לך ירושלים דדהבא.** אם יהיה לי סיפוק שאתעשר לעשה לך ירושלים של זהב בתי נפש שמצוירת בכל עניני ירושלים והיינו דלתמרינן במסכת שבת (דף נט.) עיר ירושלים של זהב כדעבד ליה רבי עקיבא לבניתהו: **אמא אליהו קרא אבבא וכו'.** עבד הכי משום קונת רוח להן דלדידיה לא היה לו אפילו תבן כמו להם: **שפיר עביד ליך אבוך. דלדליך מנכסיה: חדא דלא דמי לך.** שהוא גרוע ממך ועוד שמניחך באלמנות מיות שהרי הניחך כמה שנים [1]: **יודע לדיק נפש בהמתו.** לית דלתמרי דלהיכי הות ידעה דר' עקיבא הוה ולתמרה ליה דלא מיתגניא בעיניה. ולית דלתמרי דלא הות ידעה אלא הכי קא לתמרה לדליק לא מבזה לאינשי: **אלי ואלכם אלה היא.** על ידה הוא כל מה שלמדתי: **מן שיש מילי לעיבר רבי עקיבא מן כלבא שבוע.** דפליג ליה בנכסיה: **ומן אילא דספינתא דכל ספינתא עבדין ליה מן עינא.** עושין להן [2] מן אותו ענין של איל. ולית דגרסי מין עיינא היו עושין כמין לתן של עץ והיו נותנים בו כספים: **אנשיוה על כיף ימא.** ששכחו לאותו איל על שפת הים ומצאו רבי עקיבא: **ומן גוזא.** תיבה: **אריבעה ווי לספונאי.** לייורדי הים לריות: **אייתו לי מדעם.** הביאו לי שום דבר: [3] **מרגא עליה.** יתמין לדוגינו עליו עד שנביא לך יתר: **דזימנא חדא עבעה ספינתא.** וכל ממונא דהוה בספינתא הוה מונח בההוא גוזא: **ומן מטרוניתא.** שפעם אחת הולרכו חכמים ממון הרבה לבית המדרש ושיגרו את ר' עקיבא אצל מטרוניתא אחת ולוה ממנה ממון גדול וכשנתנה לו אמרה לו מי יהיה לי ערב שתפרע לי לזמן קבוע אמר לה מי שתרצה אמרה לו הקב"ה והיה שהיה ביתה על שפת הים אמר לה ר"ע כן יהיה כשהגיע הזמן תלא הקב"ה רוח שטות בלבה של [בת] קיסר ובכשה לבית גנזיו ונטלה קרטלית חדקה ליס והשליכה לפניך כי לך ולים הזה האמנתי מעותי הכנים הקב"ה רוח שטות בלבה של [בת] קיסר ובכשה לבית גנזיו ונטלה קרטלית חדקה ליס והשליכה לפתח ביתה של אותה מטרוניתא ונטלתה ולאחר זמן הביא לה ר' עקיבא הממון ואמר לה אל יחר ליך שלא הבאתי לך הממון בזמן שקבעתי שחליתי אמרה לו יהא הכל שלך שממוני בא לידי בזמנו וספרה לו כל המעשה ונתנה לו מתנות גדולות ופטרתו לשלום: ומן

דלי ליפתא. מחצלת: **מזי מאי איכא.** מעשה נסים הוה נקיט: **מן מזייה.** היה מלקט התבן משערותיה: **רמינא לך ירושלים דדהבא.** תכשיט של זהב שירושלים מלויר בה והכי עבד לה כדאיתא בפרק במה אשה (שבת דף נט.): **אמא אליהו אדמי להון כאנשא.** כדי לנחם אותם ולהרלות להם שיש עניים יותר מהם: **דלא דמי לך.** שאינו דומה לך ממשפחה משובה כמותך: **ואת לביכא.** שלא היו לה בגדים לרחויים: **יודע לדיק נפש בהמתו.** יודע הוא זה שנלטערתי בשבילו: **אלי ואלכם אלה הוא.** תורתכם בשבילה היא שנתנה לי עלה למחל לכי רב: **אילא דספינתא.** בכל ספינה היו עושין דמות איל מעץ לנחש ולסימן שתהא הספינה קלה בהליכתה כאיל והיו ממלאין אותו דינרי זהב: **ומן גוזא.** תיבה העשויה להניע בתוכה ממון הספינה כדאמרינן (ר"ה ו.) כי גזא דרחמנא לשון אוצר: **ומן מטרוניתא.** פעם אחת הולרכו ר"ע ותלמידיו מעות והלכו אצל מטרוניתא אמרה לו לר"ע הריני מלוה אותך ותהיה אתה לוה והקב"ה יש ערבים בדבר קבע לה זמן לפרעון וכשהגיע זמנה הלכה אותה מטרוניתא על שפת הים אמרה רבש"ע גלוי וידוע לפניך שר"ע חולה ולא היה בידו לפרוע אותו רלה שאתה ערב בדבר מיד נשתטית בתו של קיסר ונטלה אבן מלא אבנים טובות ודינרי זהב וחדקה לתוך הים והים הביאתו במקום שהיתה אותה מטרוניתא יושבת על שפת הים מיד נטלה אותו אבן והלכה לה לימים נתרפא ר"ע ובא לו אצל אותה מטרוניתא ומעותיו בידו לפרעון אותו אמרה לו אחזתי אצל הערב והוא פרע כל החוב והא לך מה שנתן לי יותר ומאותו ממון שהחזירה לו נתעשר ר"ע: ומן

דלי ציפתא אמר ליה לשלוחא חזי מאי איכא מיהו לא ניחא לי דאיתהני בהדין עלמא [4]ר' עקיבא איתקדשת ליה ברתיה (דבר) דכלבא שבוע שמע (בר) כלבא שבוע אדרה הנאה מכל נכסיה אזלא ואיתנסיבה ליה בסיתוא הוה גנו בי תיבנא הוה קא מנקיט ליה תיבנא מן מזייה אמר לה אי הואי לי רמינא ליך ירושלים דדהבא אתא אליהו אידמי להון כאנשא וקא קרי אבבא אמר להו הבו לי פורתא דתיבנא דילדת אתתי ולית לי מידעם לאגונה אמר לה ר' עקיבא לאנתתיה חזי גברא דאפילו תיבנא לא אית ליה אמרה ליה זיל הוי בי רב אזל [5] תרתי סרי שנין קמי דר' אליעזר ור' יהושע למישלם תרתי סרי שנין קא אתא לביתיה שמע מן אחורי ביתיה דקאמר לה חד רשע לדביתהו שפיר עביד ליך אבוך חדא דלא דמי ליך ועוד [6] [שבקך] ארמלות חיות כולהון שנין אמרה ליה אי צאית לדילי ליהוי תרתי סרי שנין אחרנייתא אמר הואיל ויהבת לי רשותא איהדר לאחורי הדר אזל הוה תרתי סרי שני אחרנייתא אתא בעשרין וארבעה אלפין [7]זוגי תלמידי נפוק כולי עלמא לאפיה ואף היא קמת למיפק לאפיה אמר לה ההוא רשיעא ואת להיכא אמרה ליה [8]יודע צדיק נפש בהמתו אתת לאיתחזויי ליה קא מדרחן לה רבנן אמר להון הניחו לה שלי ושלכם שלה הוא שמע (בר) כלבא שבוע אתא ואיתשיל על נידריה [9]ואשתריי ואשתרי [10] מן שית מילי איעתר רבי עקיבא מן כלבא שבוע מן אילא דספינתא דכל ספינתא עבדין ליה [11] מין עינא זימנא חדא אנשיוה על כיף ימא אתא הוא אשכחיה ומן גוזא דזימנא חדא יהיב ארבעה זוזי לספונאי אמר להו אייתי לי מדעם ולא אשכחו אלא גוזא על כיף ימא אתיוה ליה אמרו ליה [12] עביד מרנא עליה אישתכח דהוה מלי דינרי דזימנא חדא טבעת ספינתא [13] וכולי עיסקא הוה מחית בההוא גוזא ואישתכח בההוא זימנא דמן [14]דסרוקיתא ומן מטרוניתא ומן

מסורת הש"ס

[1] כתובות סב: [ע"פ כמה שינויים], [2] [כתובות סב. ליתא וכן משמע ביומות סב: ע"ש], [3] [נע"י ליתא], [4] [נערך ערך פרק ז' תורת יקמעפלים מרגוס ירושלמי פיאה דפרקין],

תורה אור השלם

1. יודע צדיק נפש בהמתו ורחמי רשעים אכזרי: משלי יב י

מוסף רש"י

דכלבא שבוע. שם אחד מעשירי ירושלים שכל הנכנס לביתו רעב כלבו היה יולא שבע (כתובות סב:). יודע צדיק נפש בהמתו. מה בהמתו וכני ביתו לרימים (משלי יב י). שלי ושלכם שלה הוא. תורה שלמדתי אני ושלמדתם אתם על ידה הוא (כתובות סב.).

פירוש הרא"ש

דלי ציפתא. הגביה המחצלת וסתר על הגם שירלה שם מעות: דכלבא שבוע. עשיר גדול היה כדאיתא בפרק הניזקין (גיטין דף נו.): דמינא לך ירושלים דדהבא. אם יהיה לי סיפוק אעשה לך ירושלים של זהב עטרה הנקראת עיר של זהב וכן עשה לה כדאיתא בפרק במה אשה (ד' נט.): אתא אליהו בר. כדי לנחמם מלער חברותם: מן עינא. עושין איל של זהב או כז אחד ממין הלתן: גוזא. תתיבת עץ גדול: מן מטרוניתא. פעם אחת הולרכו ישראל לאות מעות ולוה אותם ר' עקיבא ממטרוניתא אחת אמרה לו מי שאתר יהיה העולם והים הגדול יהיו ערבים שלי כשהגיע זמן הפרעון תלה ר"ע הלכה ועמדה על שפת הים ואמרה ידעתי שאלמלא שעכבו אותם את ר"ע היה מוציא בזמנו מי שאתר יהיה העולם והים ישלימו ערבותם מה עשה הקב"ה שלח רוח שטות בלבו של קיסר ונטלה קופסא מלאה זהב ומרגליות ושלחה על פני המים והרוח הביאתה לפני אותה מטרוניתא ונטלתה וכשעמד ר"ע מחליו נטל בידו הממון והביאו לה אמרה לו בכר פרעו לי ערבין

הגהות הב"ח

(א) גב' אזל הוה מרתי קרי: (ב) שם ועיל שביק ליך לתרמלות חיות: (ג) שם ואשתרי מן נכסיה מן שית מילי: (ד) שם שם עבדין ליה חד מן עינא: (ה) שם אמרו ליה יעביד מרנא: (ו) שם בטבעת ספינתא דמן דסרוקיתא וכולה עיסקא וכו' בסכום זימנא ומן מטרוניתא כל"ל: (ז) רש"י ד"ה חדא ללא יכו' שנים הס"ד ואח"כ מ"ה ואת להיכא שלא היה לה בבדים ראוים הס"ד: (ח) ד"ה ומן אילא וכו' עושין להן אות מן ענין של איל ואות דגרסי מין עגא היו עושין: (ט) ד"ה אייתו וכו' דכר הס"ד ואח"כ מ"ה יעביד מרנא:

תוספות

דלי ציפתא. פירוש הגביה המחצלת וסתר שיתלה שם מעות סרכה נגם: בני בתיבנא. מחמת עוני: מנקיט ליה תיבנא. ממה שנאתו לו בשערו: רמינא ליך ירושלים דדהבא. וכן עשה כדאיתא בשבת (דף נט.): דלא דמי ליך. אינו ראוי והגון לך: אילא דספינתא. כל הספינות עושין להם איל של זהב: ומן מטרוניתא. פעם אחת הולרכו תלמידי רבי עקיבא למעות הלכו אצל מטרוניתא לנות ממנה אמרה להם איני מאמנת אמר לה רבי עקיבא מי אמר לה מפלה שאתן ליך ערב אמרה לו מי שאתר ויהיה העולם ים הגדול וכשהגיע הזמן תלה רבי עקיבא ולא בא הלכה על שפת הים אמרה רבש"ע הים תלה רבי עקיבא עבדך והוא המתידך ערב לי מה עשה הקב"ה בלתו הים נשטיית בת קיסר ונטלה קופסא מליאה כסף וזהב והטילה לים ופסה ובאת לאותו מקום ונטלה אותו ומצאה בה ממון גדול וכשנתרפא רבי עקיבא בא אצלה ואמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שחליתי בלתו הזמן עכשיו הרי כל ממונך בידי וסיפרה לו כל המעשה והכניסתו בבית גנזיה ונתנה לו מתנות גדולות:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com

ומן אשתו של טורנוסרופוס. שהיה ר"ע מקפחו בקרמי בפני קיסר ומקנתרו בדברים. פעם אחת בא לביתו סר וחנף אמרה לו אשתו מפני מה פניך זועפים אמר לה מפני ר"ע שמקנטר אותי בכל יום בדברים אמרה לו אלהיהם של אלו שונא זמה הוא מן לי רשות ואכשיל אותו בדבר עבירה נתן לה רשות ונתקשטה והלכה לה אצל ר"ע כשראה ר"ע אותה רק שחק וכבה אמרה לו מה איזון הגך מילין אמר לה שנים אפרש שלשי לא אפרש רקקתי על שנאת מטיפה סרוחה בימי על המי שופרא דבלי נהרעא והוא שחק שלפה ברוח הקדש שעתידה להתגייר ולהנשא לו ולא רצה להודיעה אמרה לו כלום יש תשובה אמר לה הן הלכה ותגיירה ונשאת לו לר"ע והכניסה לו ממון הרבה. האי דקטיעא בר שלוש מפורש בע"ז (דף י:): [1]ודאמרן הכא דשמע אבוה ואתגיל על נדרה מפרש בכתובות בפ' אע"פ (דף סג.) דפתח ליה אילו הוים ידיע דהוה חתנך לורבא מרבנן מי אדרתיה אמר לו אמי' פרק אחד אפילו הלכה אחת. איכא לאקשויי היכי פתח ליה בהא פתחא והא גולד הוא ותנן לקמן בפ' פותחין (דף פד.) דאין פותחין בגולד כיצד אמר קונם שאני נהנה לאיש פלוני ונעשה סופר ואמר אילו הייתי יודע שיעשה סופר לא הייתי גולד יש לומר דשאני הכא דר"ע על דעת שיעשה סופר נשאה כדאיתא התם בפ' אע"פ בהדיא וכיון שכן לאו גולד הוא דשכיח טובא שילמוד פרק אחד והלכה אחת: **רב גמדא וכו' קופא.** קוף: **אשמעיה.** ברח וכנס בתוך חור אחד: **אייתיון ליה כולהון.** ממדת חסידות ולא מן הדין: **וסרי.** נתקלקל היין: **אי הוו סנו.** עופי הוו גמיריו שלא יהו נאים: **כי היכי דכלא יפה.** כשיעור שאדם יכול לבלעה כאחת בלא לעיסה: **סריך עלה.** הכאב היה נאחז ונסרך בגילה: **וכד נפקא ואפיא.** כשהיתה יוצאה מן הגוף: **ידע אפיא מאי סמא מסבעי ליה.** לפי מראה שהה היה מביר הרופא באיזה סם יתרפא החולי: **בקולחא.** לא ידעתי מה הוא. ולפי שלא היה בקי שמואל בגילה טורמיטא היה בודק עצמו בקולחא: **עד דמסתכין אינשי ביתיה עליה שעריהון.** שכל כך היה אומו קולחא בודק אומו עד שהיה שמואל מתעלף ואינשי ביתיה מתון לעבן היו סותרות קליעת שער שלהן: **היה עושה כלוספסין.** מין תאנים: **לא יאכל בכנוס שבע.** מין אחר של תאנים. ומש"ה לא יאכל שאין לו לפועל לאכול אלא מאותו מין ממש שעושה בו: **לפדי.** שם תבשיל של תאנים: **אכומינו אמרו נשינו עוכה.** כדכתיב (איכה ג) נשיתי טובה. היה תמה על שהיו כל כך [בקיאין] במיני תענוג: **נפקו על כיס גננא דין.** להולאת הגיסולין: דיקולא

ומן אשתו של טורנוסרופוס ומן קטיעא בר שלום: רב גמדא יהיב ד' זוזי לספונאי לאתויי בהון מידעם לא אשכחו אתיוה ליה בהון קופא אישתמיט על [6] לחרתא חפרו בתריה אשכחוה דרביע על מרגלייתא אייתינון ליה כולהון [6]אמרה ליה בת קיסר לרבי יהושע בן חנניה [2]תורה מפוארה בכלי מכוער א"ל למדי מבית אבוך במה מניחין יין אמרה ליה במאני דפחרא אמר לה כולי עלמא בפחרא ואתון במאני דפחרא אתון אחיתון במאני דכספא ודהבא אזלת ורמת חמרא במאני דכספא ודהבא וסרי אמר לה אף אורייתא כן [3] והאיכא שפירין וגמירין אמר לה אי הוו סנו הוו גמירין טפי ההיא דאתיא לקמיה דרב יהודה מנהרדעא לדינא ואיתחייבת מן דינא אמרה ליה שמואל רבך הכי דנן אמר לה ידעת ליה אמרה ליה אין גוצא ורבה כריסיה אובם ורבה שיניה אמר לה לבזוייה קאתית תיהוי ההיא אתתא בשמתא פקעה ומתה: ומותר בביצה טורמיטא: מאי ביצה טורמיטא אמר שמואל עבדא דעביד לה שוי אלפא דינרי [3] ומעייל לה אלפא זימני במיא חמימי ואלפא זימני במיא קרירי עד דמתזוטרא כי היכי דבלעיתה ואם אית [4] כיבא סריך עלה וכד נפקא ואתיא ידע אסיא מאי סמא מתבעי ליה ובמאי מתסי שמואל הוה בדיק נפשיה [5]בקולחא עד דמסתרין אינשי ביתיה עליה שעריהון תנן התם [7] [8]היה עושה בכלופסין לא יאכל בבנות שבע בבנות שבע לא יאכל בכלופסין מאי כלופסין מינא דתאיני דעבדין מנהון לפדי ההוא גברא דיהב עבדא לחבריה לאגמוריה אלפא מיני לפדי אגמריה תמני מאה אומניה לדינא לקמיה דרבי אמר רבי אבותינו אמרו נשינו טובה אנו אפילו בעינינו לא ראינו רבי עבד ליה הלולא לר"ש [9]ברבי כתב על בית גננא עשרין וארבעה אלפין ריבואין דינרין נפקו על בית גננא דין ולא אומניה לבר קפרא [10]אמר ליה [11]אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה אומניה אמר לעושי רצונו בעולם הזה כך לעוה"ב עאכ"ו: יומא דמחייך ביה רבי אתיא פורענותא לעלמא א"ל לבר קפרא לא תבדיחן ויהיבנא לך ארבעין גריוי חיטי א"ל ליחזי מר דכל

ומן אשתו של טורנוסרופוס. אדון אחד שמו ריפוס והיה מפטפט בדברי תורה כנגד ר"ע והיה ר"ע מנצחו בכל פעם והיה אותו אדון מתכעס וכא וסיפר לאשתו אמרה לו אי אפתחנו לפי שהיתה יפת תואר ביותר בתחה אצלו וגילתה שוקה כנגדו ורק ר"ע ושחק וכבה אמרה לו מדוע עשית כן אמר לה הנשים אומר לך מה שרקקתי בשביל שמטיפה סרוחה בתח ובימי בשביל שיופיך עתיד לבלות בארץ ומה ששחק לא רצה לומר לה אעפ"כ הפצירה בו עד שאמר לה שעתידה להתגייר ותנשא לו אמרה לו וכי יש תשובה אמר לה הן ונתגיירה לאחר שמת בעלה ונשאת לו והכניסה לו ממון גדול: **מן קטיעא בר שלוש.** מפורש במסכת ע"ז בפ"ק (דף י:): **קופא.** קוף: **על לחרפא.** נכנס הקוף בחור אחד בקרקע: **רביע.** רובץ: **כי דגן.** כמו שדעתי אתה בתמיה: **ידעם ליה.** מכרת אותו: **ורבה כריסיה.** בטן גדול יש לו: **טורמיטא עבדא דעביד ליה.** להיא ביצה טורמיטא שוי אלפא זוזי: **עד דמסתוטרא.** שמתמעטת כדי שיכול לבלעה שלימה: **ואי אית ביה כיבא.** כמעיו סריך עליה על ההיא ביצה וזיכר בה: **וכדנפקא ממעיו.** שלימה ידע אסיא מי': **הוה בדיק נפשיה בקולחא.** היינו דומיא דביצה טורמיטא והיה מפשפש כל מעיו אם יש בהן כאב והיה מתחלש ומתעלף כל כך עד ששאתו בוכה עליו ומולשת שערה מחמת דאגה: **היה עושה.** הפועל שמלקט לו בכלופסין: **לא יאכל בכנוס שבע.** שלא הרשאתו התורה לאכול אלא מאותו המין שהוא מלקט דכתיב כי תבא בכרם רעך ואכלת ענבים וגו' (דברים כג): **לפדי.** מיני מאכל: **לאגמורי אלפא מיני לפדי.** שילמדו לעשות אלף מיני מאכל: **אומניה לדינא.** על מאתים מין שלא לימדו: **אכומינו אמרו נשינו עוכה.** דכתיב נשיתי טובה (איכה ג) שראוה כבר אלא שעכשיו שכחוה אבל אנו לא ראינו טובה מעולם שאין אנו יודעים כמה מיני טעם יש בפירות כלומר דבר מופלא הוא שכל כך לימדו: **לא אומני' לבר קפרא.** לפי שהיה איש בדמן וממיירא שמא יעשה שום דבר שיאשמוק: **אמר.** בר קפרא לרבי אם לעוברי רצונו משפיע לו טובה כ"כ לעושי רצונו כו' שהיה מנגהו על שלא זימנו: **לעושי רצונו.** משפיע לו בעוה"ז טובה כ"כ שהתחיל לספר בשבחו בשביל שזימנו: דכל

ומש"ה לא יאכל שאין לו לפועל לאכול אלא מאותו מין ממש שעושה בו: **לפדי.** שם תבשיל של תאנים: **אכומינו אמרו נשינו עוכה.** כדכתיב (איכה ג) נשיתי טובה. היה תמה על שהיו כל כך [בקיאין] במיני תענוג: **נפקו על כיס גננא דין.** להולאת הגיסולין: דיקולא

עין משפט נר מצוה

ד א מיי' פי"ב מהל' שכירות הל"י (ופ"ה מהל' מעבר הל' יב) סמג עשין לא טוש"ע חו"מ סי' שלו סעי' ט:

גליון הש"ס

גמ' א"ל **אם** לעוברי רצונו כו'. עיין מה דכר נחמד בתשובת שבות יעקב ח"ב סי' קסב:

תוספות

אשתו של טורנוסרופוס. שהיה ר"ע מקפח עורטנסרופוס' לפני קיסר בקרמי פעם אחת בא לביתו זועף אמרה לו אשתו מפני מה פניך זועפים היום אמר לה מפני פלוני שמנצח אותי אמרה לו אלהיהם של אלו שונא זימה הן לי רשות והכשיל אותו בדבר עבירה והלכה וקישטה עצמה ונאת לפני רבי עקיבא כשראה אותה רקק ושחק וכבה אמרה ליה פרש לי שלשה דברים הללו אמר לה שתים אפרש והשלישית לא אפרש מה שרקקתי שאת טופת ונאת מטיפה סרוחה ופטולה מה שבימי על המי שופרא דבלי נהרעא ומה ששחק לה לא פירש לה והוא שחק לפי שראה ברוח הקודש שעתידה להתגייר ולהנשא לו אמרה לו יש לי תשובה אמר לה הן הלכה ותגיירה והכניס' לו ממון הרבה ונשאה: **קטיעא בר שלוש.** פ"ק דע"ז (דף י:) תפ': **קופא.** קוף: **לחרפא.** לחור: **דרביע.** רבץ: **אייתיונו** עליה. מדת חסידות עשו לו ולא מן הדין אלא אמרו אחרי אשר על ידי גנבולו בא נתנו לו: **אי הוי סנו.** עופי הוי גמירין שלא יהו פי' מטעמין: טורמיטא. אין בו תשמישות: דזוטרא. ויכול לבלעה: **סריך** עלה. כלומר הכאב נדבק עליה: בקולחא. הייו בלת טורמיטא והיתה נדקת כל גופו עד שהיה מפיג לבו: עד דמסתכין אנשי ביתיה עליה. מסתירין שערן מרוב צער: עשה כלוספסין לא יאכל בכנוס שבע. פי' בפועל קאמר שאמרה תורה שאוכל ולא אמר התם שאינו אוכל אלא מאותו המין וכלוספסין אינו מתין בכנוס שבע ולא"ג שבגיסס תאנים שני מינים הם: לפדי. תבשיל:

מסורת הש"ס

א) תענית ז., ב) [ע' פרש"י ע"ז נח: ד"ה פתי' אוכמא], ג) בערוך ערך קלח. מפיס קלח של כרוב בפיו ובלעו, ד) [מעשרות פ"ב מ"ח], ה) [ל"ל בריה ולא אומנוה לבר קפרא כתב וכ"ל בע"ז], ו) [מכות כד:], ז) שיך לע"ל,

הגהות הב"ח

(א) גמ' על לחורתא תפרו: (ב) שם לף אורייתא כן א"ל והאיכא: (ג) שם אלפא דינרי דמעייל לה: (ד) שם ולא אית ביה כיבא:

מוסף רש"י

במאני דפחרא. דרך שמוק אמר ומרמז מה לת אומרת לי והלא אכיך טחן יין בכלים מטופרין של חרס (תענית ז.) פחרא. חרס של יולר (ר"א ב מא), וסרי. הבאיש (סוכה יג.). יומא דמחייך ביה רבי אתיא פורענותא לעלמא. שהיה דואג תמיד בגלות ישראל ובחלוי (סוכה נג.).

פירוש הרא"ש

לקחה כדי מוכה והמוכר נתנה לו: **ומן אשתו של טורנוסרופוס.** שנתגיירה ונשאה ר' עקיבא: **ומן קטיעא בר שלום.** בפ"ק דע"ז (דף י:) שנתן כל ממונו לר"ע ותלמידיו: **על לחרתא.** נכנס הקוף לחור אחד מלאו רבוע על מרגליות ונתנו לו המרגליות לפנים משורת הדין: בבלי מבוער. שהיה שחור: (איסקא) עד דמתוטרא. עד שתקטן שיכול לבלעה: בקולחא. הייו בלת טורמיטא והיה נחלש עד שכבי כיתו מוכרין שער לאשם עליו: בבלופסין לא יאכל בבנות שוה. פועל העושה מלאכה אצל בעל הבית אוכל כמה שהוא עושה דכתיב כי תבא בכרם רעך וגו' ומוקמינן ליה בפועל ואמרינן בב"מ (ד' צח:) דאיני אוכל אלא מאותו המין שהוא עושה מלאכה וקמ"ל הכא דאע"ג דבלופסין ובנות שוה שניהם מין תאנים אפי' הכי תמיכי בשני מינין: דעבדין בנהון דאדי. מיני מאכלים: אנו אפילו בעינינו לא ראינו. שאין אנו יודעין לתקן כל כך מיני מאכלים:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com